

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
SibiuZiarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapjaA Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 834/1938)Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Szétfoszlott álom

Az Achangelszk felé vezető uton a harmincnyelő hajóból álló ellenséges óriáskaravánnak júliusban lezajlott katasztrófája az utóbbi időben mind gyakoribbá váló hasonló eseményekkel kapcsolatban a jelek szerint alapvető tünetnek mutatkozik. Május végén ugyanazon a tengerterületen hasonlóan erős biztosított hajókaravánból súlyosztettek el a német tengeralattjárók és bombavetőrepülőgépek 120.000 tonna hajóteret vegyes katonai rakományal, mely egy hadseregcsoport két-három hónapi szükségletének felelt meg. Junius közepén és májusban a Földközi-tengeren szenvedett el több Gibraltárból, ill. főleg Alexandriából, Maltáról és Tobruk felől igyekvő hajókaraván hasonló súlyos csapásokat. Az angolok és amerikaiak mindezekben az esetekben a leg gondosabb intézkedéseket fogantatosították a hajókaravánok biztosítására. A legalkalmasabb és lehetőleg egyenlő sebességű tehergőzösöket válogatták össze, természetesen jól fel is fegyverezték, sőt a kötelekben való hajlásra külön kiképzett legénységgel látták el azokat. Közvetlen biztosításukra torpedórombolók, órhajók és más egységek sorakoztak fel, ezeknek fedezésére cirkálókat, ezenkívül pedig több esetben még felderítő és harc repülőgépeket, szállító repülőgépanyajhadjókat, sőt ezek mögött még csatahajókat is. A szállítványok biztosítására ezek szerint a flották és légihaderő valamennyi harc eszköze felvonult, a Földközi-tengeren ezenkívül még a szárazföldre támaszkodó légihaderő is, jelölve annak, hogy Anglia a háború folytatása szempontjából milyen fontosságot tulajdonított annak, hogy valóban el is érjék rendeltetési helyüket. Ezen nagy gondjait védelmezett hajókaravánokra a történelem eddig csak a spanyol ezüst flottában vagy a hollandok keletindiai hajókaravánjaiban mutatott példát. Ez alkalommal azonban nem ezüst és fűszerek volt a té, hanem az utolsó lehetőség a végszedelemben verődő szovjet támogatására vagy Tobruk megmentésére.

Az Északi-Jegestengeren elszenvedett vöröség több szempontból is jelentőségteljes. Az évszak nyújtotta lehetőségeket kihasználva a hajókaraván nagy kanyarral az állandó jég, határhoz simul, hogy a németek részéről fenyegető veszélyt lehetőleg megkerülve Arhangelszkben kössön ki. A meleg évszakban jégmentes Arhangelszk vasút összeköttetésével a kevésbé használható Murmanszkról jobb helyzetű kikötő és az az előnye is meg van, hogy a német- finn légitámaszpontoktól kerekén 500 kilométerrel keletebbre fekszik. Mindez azonban a német repülőgépeket nem akadályozta meg abban, hogy a tévolságokkal nem törődve a messzi északon is felkutassák zsákmányukat és éppen úgy a német tengeralattjárók sem féltek az örök jég határának megközelítésétől.

Ami az Északi-Jegestengeren ebben az évszakban uralkodó harc feltételeket illeti, ezeket kiegyenlítettnek tekinteni. A támadó fél légierőjének a nappalok hosszúsága javára válik a buvárhajóknak hátrányára. A 237.000 tonna hajóteret kitevő és 280.000 tonna hadianyagot — suly szerint ez négyszerese a Sebasztopol el foglalásához felhasználó ágyugolyók és repülőbombák súlyának! — szállító hajókaraván teljes megsemmisítése olyan tény, mely egymagában is éppen eléggé megvilágítja a szovjet helyzetét, amikor különböző csapatokban beláthatatlan mennyiségű hadianyagot veszített és amikor a doni offenzíva közvetlen halálos veszedelemmel fenyegeti. A Perzsa-öbölön keresztül vezető utánpótlási utvonalon azonban háromszoros a jegestengeri utunk. A hajókaraván-rendszer tehát a lehető legjobb körülmények között sem nyújt már biztonságot, a tengelyhatalmak ellenfeleink utolsó racionális háttérállásának mutatkozik a támadó főlényével szemben. 1917-ben, amikor Jellicoe lord, angol flottaparancsnok bevallása szerint Angliát ellátása az összeomlás közepén állott, egyéb mentő körülmények mellett a hajókaravánok bevezetése hozta meg a megoldást. A mostani világháborúban azonban a demokráta hatalmak már a háború első órájától kezdve felfegyverzett és karavánokba foglalt hajókkal, ezenkívül pedig még a légihaderő támogatásával és a buvárhajóveszedelem elhárítás tökéletesített módszereivel próbálják létfontosságú hajózásukat biztosítani, az eredmény azonban mégis megsemmisítő és hatályosabb védekezési módokat kényszerít kiállításán. A hajókaraván-rendszer álma szétfoszlott. (MN)

A Kaukázusba vezető fontos vasuti csomópontot rohammal elfoglalták

Proletarszkaja elfoglalásával megszakították az utolsó vasuti vonalat is, amely a Kaukázust Szovjetországgal összekötő A Don-kanyarban elvagták a bolsevisták visszavonulási útját — Az angol repülők Saarbrücken városát bombázták

Hihetetlen gyorsasággal haladnak előre a német és szövetséges csapatok azon a területen, amely Rosztovtól délre és délkeletre az Azovi- és Kaspi-tenger, valamint a Kaukázus között terül el. A német védő főparancsnokságának jelentése szerint elérték a Dontól délre eső egyik folyó mentén az Azovi-tengert. A folyó nevét nem közli a jelentés, de megállapítható, hogy ez a Jela, mely Rosztovtól délnyugatra Jejszknél ömlik az Azovi-tengerbe. Mivel — mint már tegnap jelentettük — átkeltek a Manics-folyón is, a német és szövetséges csapatok mélyen behatoltak Kuban területére.

Kuban a híressé vált Don kozákok hazája, mely a Kaukázustól északra terül el a Fekete- és Azovi-tenger között. A hegyekkel takart részekben az erdők nagy területeket foglalnak el. A lakosok részint ortodox oroszok, részint keresztények, mohamedánok, zsidók és pogányok. Főtermékei a gabona, a méz és a dohány. Egyik legnagyobb városa és ipari centruma Krasznodar, melynek a cárizmus alatt Jekaterinodar volt a neve. Itt a németek nagy sikerei és előnyomulások pánikot váltott ki. A lakosság fejlesztése menekül. Az utakat elborították a különböző járművek. Az emberek dél felé a Kaukázusba sietnek. Azt hiszik, hogy a város elfoglalása csak napok kérdése. A tengelyhatalmak előnyomulását nem késlelteti az a körülmény sem, hogy a bolsevisták átvágták egyes folyók gátjait és töltéseit és nagy területeket vízzel árasztottak el.

Timosenko hadait sikerült végleg kétfelé szakítani úgy, hogy ezek között a közvetlen érintkezés lehetősége megszűnt. A front középső szakaszán még ellenállanak és kétségbeesett ellentámadásokat intéznek a szövetségesek vonalai ellen, de ezek a nagy ember- és anyagvesztéssel járó hadműveletek eredménytelenek és már nem képesek megakadályozni a keleti front déli areonáinak teljes összeomlását.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak csütörtökön délben kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti harctéren német és szövetséges csapatok Rosztovtól délre kemény harcokat vívnak az ellenséges utóvédekkel. A Szál folyótól délre a tengelyhatalmak csapatai, rohammal elfoglalták Proletarszkaja városát és több helyen megszakították az utolsó vasuti vonalat is, amely a Kaukázust Szovjetországgal összekötő. Ellenséges ellentámadások során 68 bolsevista páncélos megsemmisítettek. A repülők hathatósan támogatják a gyalogság hadműveleteit.

A Don-kanyarban elvagták a bolsevisták visszavonulási útját.

A Vorones körül folyó harcokban 18 ellenséges páncélos megsemmisítettek.

A keleti front középső szakaszán és az Ilmenától délre, saját helyi támadások sikerrel jártak.

Északon a légierő Murmanszk kikötői berendezé-

seit és a Kola-öböltől nyugatra egy nagy ellenséges csapatgyülekező helyet bombázták.

Egyes angol repülők a Rajna-vidék több városa fölé repültek, csak gyenge eredményt értek el. Ejjel a Saar-vidék ellen intéztek támadást és különösen Saarbrücken városára dobtak sok bombát. A színház épülete teljesen összeomlott. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. A támadó ellenséges gépek közül hetet sikerült lelőni, két további gépet pedig a tengerészeti tüzérsg semmisített meg.

Német repülők Anglia keleti részén hadigyárakat bombáztak, erősebb légikötelékek pedig Birmingham városára dobtak bombákat. Felderítő repülők több nagy tüzet figyeltek meg.

A németalföldi partok közelében német előőrhajók összeütköztek hét angol ágyunaszáddal, amelyek közül négyet elsüllyesztettek, egyet pedig felgyújtottak.

Román csapatok rendkívüli fegyvertényei

Berlinből jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda értesítése szerint a román alakulatok, melyek a keleti front déli körzetében a súlyos tél folyamán hősiessé visszaverték a szovjet összes heves és tömeges támadásait, ragyogó módon vették részt a német és szövetséges csapatok sikerrel koronázott újabb had-

műveleteiben is. A német hadtest parancsnok tábornoka, aki a legutóbbi ütközetekben vállatve küzdött a román katonákkal, napiparancsában különös elismerését nyilvánította a Dragalina tábornok parancsnoksága alatt harcolt román alakulatok rendkívüli fegyvertényei felett.

Hamburg fölött a támadó brit gépek felét lelőtték

Berlinből jelenti a Stefani iroda: Illetékes katonai körök kiemelik azt a tényt, hogy a brit légierőnek Hamburg ellen intézett legutóbbi akcióját drágán fizették meg a támadók, akik repülőgépek felét elvesztették.

Kiemelik, hogy az utolsóelőtti brit berepülés vesztesége a repülő 33 százaléka volt. Ami a támadások „hatásosságát” illeti, — melyeket az angolok oly súlyos

áldozatok árán hoznak, hogy bolsevista szövetségesek megsegítését szinleljék, — idézik egy brit hivatalos hirmagyarzó nyilatkozatát; ez a nyilatkozat kénytelen beismerni, hogy a német városok elleni légi behatolások egyáltalában nem késleltetik a tengely erőinek előnyomulását a keleti fronton.

Berlinből jelenti a Rador: Hivatalos nyilatkozat közli: Illetékes katonai körök szerdán délben kijelen-

tették, hogy az elmúlt éjszaka Hamburg fölött lelért angol repülőgépek száma ötven százalékát képezi a támadásban résztvevő összes gépnek.

A BOLSEVISTAK HELYZETE KÉTSÉGBEEJTŐ

Newyorki jelentés szerint az amerikai sajtó most már nem titkolja, hogy a Szovjetunió helyzete a németek és szövetségeseik legutóbbi nagy győzelmét követően kétségbeesítő lett. Az United Press jelentése szerint valószínű, hogy

Moszkva legközelebb újra segítséget kér majd és követelni fogja a második front hajléktalan megteremtését.

Nincs kizárva, hogy a Szovjetuniónak szomorú hely-

Amerikai gépek is részt vesznek a Németország elleni légi akciókban

Berlinből jelentik a Rador: Illetékes forrásból közlik: A német birodalmi főváros mértékadó katonai körök kijelentették, hogy ezidő szerint lehetetlenség szabatosan meghatározni, vajjon a német terület ellen intézett legutóbbi légitámadás folyamán amerikai pilóták vesztek-e volna életüket vagy kerültek volna hadifogságba. Ezzel kapcsolatban Berlinben elismerték, hogy az amerikai gépek már jóideje részt vesznek ezekben a berepülésekben.

Esztelen angol bombázások Németországban

Az angol légi erő ujjában ismét sorozatos támadásokat intéz német városok ellen. Ezek a támadások — hangoztatják német katonai körökben — semmiféle hadi célt nem szolgálnak, hanem a polgári lakosság megfélemlítését célozzák. Ezzel szemben a németek hadi fontosságú ipari centrumokat bombáznak, támadásuk vasúti vonalakat, pályaudvarokat és kikötőket ellen irányulnak és nagy hadi károkat okoz-

Amerika átvette a tengerészeti parancsnokságot

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériumának hivatalos közlése szerint: A Csendes-óceán, az Aleuták és az egész tengerészeti arcvonal az Egyesült Államok tengerészeti parancsnokságának van alárendelve. A panamai és az ausztráliai haderők fölött ugyancsak az Egyesült Államok gyakorolják a parancsnokságot.

Timosenko veresége Roosevelttel veresége is

A Stefani ügynökség katonai szakértője szerint korai lenne a doni csata mérlegét elkészíteni, mert nem tudható, hogy a hadművelet hova fejlődnek. Bizonyosan megállapítható már ma is, hogy

a Szovjetunió katonai teljesítő képessége az utóbbi hetekben rendkívül módon csökkent.

Ennek magyarázata abban is rejlik, hogy a tengelyhatalmak Szovjetországnak legnagyobb és legjelentősebb ipari és mezőgazdasági területeit elfoglal-

Murmanszk kikötői berendezéseinek bombázása

Amin a Német Távirati Iroda katonai részről értesül, német repülőgépek a Kola-öbölben megtámadták a bolsevista rakodó kikötőt és

bombákat dobtak Murmanszk kikötői berendezéseire.

A bombák célba találtak és több tüzet okoztak. Légi harcban megsemmisítettek két bolsevista repülőgépet. Német repülőgépek fegyveres felderítést végez-

zete rákényszeríti majd az angolszászokra, hogy meggyőződésük ellenére is megkíséreljék a második arcvonal megvalósítását.

ANGOL HADIHAIK PUSZTULÁSA

Lisszabonból jelentik a Rador: A brit tengernagy hivatal bejelentette a Hermione cirkáló és az Airedale torpedóromboló elvesztését, amelyek másik három angol és egy lengyel torpedórombolóval együtt a Földközi-tengeren süllyedtek el. A Hermione legénységéből nyolcvanhét ember pusztult el, míg az Airedale személyzetéből negyvenöt ember veszett el. A Hermione 540 tonnás volt és tíz darab 133 milliméteres, tizenhat darab 40 milliméteres ágyúval, valamint hat torpedóvetőcsővel rendelkezett.

AMERIKAI HAJÓK ELSÜLYESZTÉSE

Washingtonból jelentik: Az amerikai tengerészeti hivatal jelentése szerint egy ellenséges tengeralattjáró torpedóval elsüllyesztett egy amerikai hajót. A hajót az amerikai partoktól mintegy százötven mérföldre süllyesztették el. A mexikói kormány jelentette, hogy torpedótalálat következtében elsüllyedt egy mexikói gőzös, melynek személyzetéből hat ember elveszett.

A német repülőgépek alacsony szálva dobják bombáikat úgy, hogy azok legnagyobb része el is találja a kiszemelt célt. A német repülőgépek és a gépek fölénye szemléltetően jut kifejezésre a veszteségekben. Az angolok óriási veszteséget szenvednek, ami csakhamar éreztetni fogja hatását. Ha a lelért gépeket pótolják is a kiképzett pilótákat nem helyettesíthetik.

A MÁSODIK ARCVONAL KÖRÜL

Az angol sajtó állandóan foglalkozik a második arcvonal kérdésével és a Times című lap vezércikkben szólítja fel a londoni kormányt, hogy siessen a fenyegetett bolsevista hadsereg segítségére. Ha a vörösök tovább is kénytelenek visszavonulni, ezzel fenyegetik az egész keleti harcmező helyzetét. Az angol kormánynak mindent el kell követnie a Szovjetunió érdekében.

ták és olyan területek birtokába jutottak, melyek jó kiindulópontot képeznek a további hadműveleteknek. Sztalin téli és tavaszi erőfeszítései nem tudták megakadályozni a tengelyhatalmakat, hogy a bolsevisták arcvonalát át törjék és mélyen benyomuljanak szovjet területre. A német csapatok déli előnyomulása egészen új helyzetet teremt. Timosenko veresége egyben veresége Roosveltnak is, aki belekényszerítette a Szovjetuniót a háborúba.

tek tegnap a brit tengerrészen és az angol partvidéken. Dóvertól délre megtámadtak egy ellenséges szállítóhajót, melyet bombákkal eltaláltak és súlyosan megromláztak. Más erősebb kötelékek katonai célpontokat bombáztak jó eredménnyel.

Tegnap néhány Spitfire rendszerű angol repülőgép a megszállott nyugati területek fölé akart szállni. A német vadászgépek nyomban üldözőbe vették őket, mire az angolok nyugati irányban elmenekültek.

Kommunisták az angol parlamentben

Londonból érkező jelentés szerint tegnap délelőtt mintegy ezerötven kommunista behatolt az angol parlamentbe és tiltakoztak, hogy a kormány annak idején betiltotta a bolsevista újságot és azt most sem engedélyezte, annak ellenére, hogy Anglia most szövetségben van a Szovjetunióval. A tüntetők hangosan követelték, hogy a képviselők hagyják ott az ülés-termet, jöjjenek a parlament folyosójára és ott tárgyaljanak velük. A képviselők eleget is tettek ennek

a követelésnek. A kommunisák felszólították őket, követeljék a kormánytól a beszüntetett vörös újság újramegjelenésének engedélyezését és egyben a második arcvonal sürgős megvalósítását a Szovjetunió haderejének tehermentesítése érdekében. A képviselők — mi tehettek volna egyebet — megígérték a követelések támogatását. A kommunista tüntetést az angol parlamentben a brit kormány annak a szövetségnek köszönheti, melyet a vörösökkel kötött.

A Vatikán az istentelenség ellen

Vatikánvárosból jelentik a Rador: A La Correspondenza nevű ügynökség értesülése szerint Vatikánváros vezető körök az antibolsevista háborúval kapcsolatos magatartásukat haározottabba kívánják tenni. A távirati ügynökség, amelynek kapcsolatai a Vatikánnal ismeretesek, véleménye szerint, ez annak a ténynek tudható be, hogy ezek a körök az angolszász—szovjet titkos egyezmény újabb jelentős részleteiről nyújtottak tudomást. Különös nyugtalanság észlelhető a „szabad kézzel” kapcsolatban, amelyet az angolszászok engedélyeztek a Szovjetnek Európában. Ez azt jelentené, hogy az angolszász hatalmak teljes közömbösséget tanúsítanának a lakosság háboru utáni vallási helyzete iránt, természetesen abban az esetben, ha az angolszászok tervei megvalósulnának. A vatikáni körök ezzel kapcsolatos érélyes felszólalására — jegyzi meg a La Correspondenza — az angolok azt válaszolták volna, hogy az angolszász—szovjet egyezmény nem foglalkozik egyházi kérdésekkel, még hozzá azért nem, mert Anglia szabad teret hagyott ama egyezménynek számára, amelyek később válnak szükségessé. Valószínűleg olyan egyezményekre gondolnak, amelyeket a jövőben a Vatikán kötne a Szovjettel. Az angol válasz a Vatikánban érthető lehangoltságot okozott, mert — ahogy a távirati ügynökség mondja — a Szovjet az esetleges győzelme európai terjeszkedése esetén nem törődne a Vatikánnal kötött szerződésekkel, hanem minden eszközzel folytatná a kereszténység elleni harcát.

Féltékenység a délamerikai államok között

Buenos Airesből jelentik a Rador: Brazília az Egyesült Államok segítségével egyre jobban felfegyverzik ami a különböző délamerikai államokban, de különösen Uruguayban nagy nyugtalanságot kelt. A montevidoei El Plata című lap vezércikkben foglalkozott Brazília fegyverkezéséről és megállapította, hogy Brazília a szárazföldi, tengeri haderejének és a légi erő fokozott kiépítésével mindjobban nyugtalanítja szomszédait. A délamerikai latin államok között Brazília van a legjobban felfegyverkezve, ami bizonyos aggodalomra ad okot, mert attól tartanak, hogy ez a körülmény fejboríthatja a délamerikai politikai egyensúlyt és az Egyesült Államok befolyása alatt álló Brazília éppen fegyveres erejére támaszkodva döntő beleszólási jogot formálhat esetleg a délamerikai földrészt érdeklő kérdésekben.

A Református Szeretetház tájékoztatója

A Szeretetház a Brasov-brassói református egyházközség és a Rikánbélői négy egyházmegye tulajdona. Az intézet épületében működik a református leánygimnázium is, amelytől a Szeretetház teljesen független külön intézmény, külön szervezettel és vezetőséggel.

Az intézetbe való felvétel egész évre történik, a dijak évi díjak, amelyeket teljes egészükben kell kifizetni akkor is, ha az iskolákban a tanítás a rendes időnél valamivel később kezdődik vagy korábban fejeződik be.

Vannak ingyenes és kedvezményes helyek, de csak az ellátási díjat illetőleg. Ingyenes helyekre csak szegény sorsu református vallású árvák, kedvezményes helyekre árvák kivül elsősorban tanítók, tanárok papok arra ráutalt református vallású leánygyermekei vétetnek fel. Az egész díjas helyekre elsősorban református vallású iskolás leányok vétetnek fel és ha a létszám be nem telik, másvallásúak is.

Az ingyenes és kedvezményes helyekért a folyamodványok a Felügyelőbizottsághoz címzetten Puskás Kálmán igazgatóhoz küldendők — Brasov, Brassó, Calea Victoriei 7. — Melléklendők a folyamodványhoz: Keresztlevél, Családi kimutatás, az illetékes református lelkész ajánló levele, iskolai bizonyítvány és 1000 lei biztosítésként, mely összeg felvétel esetén az ellátási díjba beszámíttatik.

A felvétel felett a Felügyelőbizottság augusztus hó 10-ig dönt.

Díjak: Internátusi díj 5000, ellátási díj 20.000 beiratási-felszerelés használati, orvos és gyógyszer díj 1000, zongora tanítási díj havi 400 lei.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott tetővel!

Ma, pénteken Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor.

Az olasz filmtechnika diadala, a zene, a tánc és az illyúság fümje:

Játék a kastélyban

A főszerepben: ALIDA VALLI, Antonio Centa, Carlo Lombardi

Egyesített heti híradó a legújabb eseményekkel

Három orosz bolsevista ejtőernyős tegnap hajnalban leszállt magyar területen

Budapestről jelentik: Csütörtökön hajnalban Abda község közelében, Hegyeshalom és Sopron között, három ejtőernyős ért földet. Mindhármát néhány perccel leszállás után elfogták. Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy orosz bolsevisták és csak élelmiszer, továbbá né-

hány gyújtópatack volt náluk.

Magyarország több más helyén léggömböket észleltek, amelyeket nyilván ellenséges kezek gyújtogató szándékkal eresztettek fel. A léggömbök közül néhány földet is ért, de kárt sehol nem okozott.

Német vélemény szerint

Drülség lenne, ha Anglia megkísérelné az Európa elleni támadást

Berlinből jelenti a Rador: A sajtó képviselői, tekintettel a külföldi sajtóban egyre erősödő hangokra, melyek a második arcvonal létesítésének kérdését taglalják, — kérdést intéztek német katonai körök-höz, valószínűbbnek tartják-e ma az angolszász szövetségesek betörési kísérletét, mint eddig?

— Felkészültünk arra, hogy szembeszálljunk egy beözönlési kísérlettel, — ez a német katonai körök felelete. Ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a német véderőfőparancsnokság, Európa nyugati részének elfoglalása után, — mely oly közel fekszik az angol partokhoz, — magától értetődően

számot vetett azzal a lehetőséggel, hogy az ellenség esetleg támadna ezen a vidéken. Az a tény, hogy Németországban most nyíltan beszélnek ezekről a kérdésekről, annak az egyre nagyobb zajnak tulajdonítható, mellyel a szövetségesek erről a témáról mind nagyobb hévvel vitatkoznak. A nyugati partokon létesített védelmi rendszer, — mint

Berlinben hangsúlyozzák, — most természetesen sokkal jobban ki van építve, mint volt két évvel ezelőtt.

Itteni szakértők kijelentették, hogy ez a védelmi rendszer „védőfal az európai partvidéken. Rámutatnak arra, hogy hasonló erődítések vannak Norvégiában is.

Berlini katonai körök újból hangsúlyozzák, hogy az ellenség beözönlési kísérlete valóságos örülség lenne. A szövetségesek azonban nyilvánvalóan kénytelenek megtenni ezt a kísérletet, — mondják Berlinben — mert Anglia és az Északamerikai Egyesült Államok jelenleg a Szovjetunió nyomása alatt állanak. Német körök

Moszkva szenvedélyes állhatatosságát a második arcvonal felállításának követelésében nagyon természetesnek tartják, elsősorban is azért, mert szovjet vélemény szerint az angolok nem követelhetik tovább is, hogy csak a Szovjetunió egymaga harcoljon és egyedül hozzon áldozatokat.

Japán repülő ausztráliai kikötőket bombáztak

A Német Távirati Iroda jelenti: Az ausztráliai hivatalos hadijelentés szerint tegnap japán repülő több hullámban támadást intéztek Port Moresby kikötője ellen, amelynek berendezéseiben nagy károkat okoztak. Ugyancsak megtámadták Port Darwin kikötőjét is.

MEGSEMISÍTETT KINAI HADSEREG

Tokióból jelenti a Domei ügynökség: Hankeuból származó értesülés szerint japán alakulatok Kiang tartomány keleti részében és a Csekiang-Kiangszai vasutvonal mentén megsemmisítették a 74-ik kínai hadsereg maradványait.

VÉDEKEZÉS ANGOL REPÜLŐTÁMADÁS ELLEN

Tokióból jelentik: A sanghai japán katonai hatóságok rendeletet adtak ki, melynek értelmében fel-

szólítják a város lakosságát, hogy pontosan és lelkiismeretesen tartsa be a légvédelmi intézkedéseket, mert légi támadásra lehet számítani az ellenség részéről.

BÜNBAKOT KERESTEK

Hongkong elvesztésével kapcsolatban most új bünbakot találtak. Schmidlin kanadai vezérőrnagyot felmentették állásától, mert a kanadai parlament bizottsága által a Hongkong elvesztésével kapcsolatosan megindított vizsgálata során a vezérőrnagyot felelősnek mondták.

A JAPÁN SAJTÓ UJJÁSZERVEZÉSE

A japán sajtó ujjászervezése még ebben az évben befejeződik. Ennek az lesz a következménye, hogy Japánban, tehát az anyaországban, csupán hatvan napilap lesz.

A törvényszék épületében lelőtte feleségét egy orvos, mert az nem akart elválni tőle

Budapestről jelentik hogy a központi törvényszék épületében megdöbbentő családi dráma játszódott le, amelynek Veszprémi Győző dr. budapesti orvos felesége esett áldozatul. Az orvos és felesége már hosszab idő óta válófélben voltak. A válást az orvos kezdeményezte, mert felesége zsidó volt. Az asszony azonban nem akart beleegyezni a válásba, amj gyűlölete váltott ki az orvosban. Tegnap is a válóper tárgyalása volt a törvényszéki épületben és

amikor a házastársak elhagyták a tárgyalótermet, az orvos hirtelen kirántotta zsebéből a revolverét és négy lövést adott le az asszonyra, aki rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők beszállították az egyik közeli szanatóriumba, ahol nyomban műtétet akartak végezni rajta, de az orvosi segítség elkéselt, mert az asszony műtét közben meghalt. Az orvost hirtvesgyilkosság miatt letartóztatták.

FORUM-MOZI ARAD

Nyáron is nagy filmeket játszik. Teljesen 10-10. városunk egyedül jól szellőztetett, kellemesen hűvös terme. Előadások 5, 7-15, 9-30 kor. Mindennap 3-kor matiné 30 le.

MA! St. Moritz legszebb helyein játszódik le az év egyik legsikerültebb filmje

HILDE KRAHL

Vendéjáték a paradicsomban

A többi szerepekben **George Alexander, Albert Matterstok, Oskar Simon**
Műsoron kívül a 24. sz. hirdető és az ONC között a 24. sz. hirdető és az ONC között

Német és szövetséges csapatok győzelmes előnyomulása a keleti harctéren

Délafrikában követelik a tengelyhatalmakhoz való közeledést

Laureno Marquesbő jelenti a Rador: Oswald Pirov, a délafrikai szövetség egyik politikai pártjának vezetője a parlament ülésén köztársasági rendszer bevezetését sürgette. Követelte, hogy a délafrikai szövetség ne vegyen már részt a világkonfliktusban és közeledjen a tengelyhez, amellyel az együtt működés kívánatos. A másik ellenzéki párt, amelynek Malan volt lelkész a vezetője, szintén pacifista politikát folytat és elítél minden erőszakot. A délafrikai sajtó az ellenzéki pártok politikája mellett foglal állást és dicsérettel emlékezik meg Pirov és Malan politikai törekvéseiről.

Szivenszurta feleségét a féltékeny férj

Cernautiból jelentik: Nezwiski Emanoil, cernautlakos Paraschiva nevé feleségét féltékenységgel üldözte. Az asszony végül is otthagya férjét és holmijának egy részét is elvitte. Tegnap a férj találkozott feleségével az utcán és lakására hívta, hogy kiadja még ott levő holmiját. Amikor a lakásra értek, a férj bezárta az ajtót, egy késsel szivenszurt a az asszonyt, majd átvágta a torkát. A rendőrség letartóztatta.

A világ legtutakozatosabb szállodájának élete

Kairó egyik legérdekesebb épülete a Shephard's szálloda. Nem építészetileg érdekes, mert elég egyszerű más remekművekkel szemben, a pálmák köze bujtatott; ez a fehér épület ott a piramisok lábánál, de amj igazában érdekessé teszi, az az élet, mely a szálloda falain belül folyik. Békében ott laktak a világ előkelőségei és gazdag emberei. Amikor a nagy idény megkezdődött, Európa, Amerika, Ázsia és Ausztrália nagytársaságai találkoztak ebben a szállodában. A beavatóttnak azonban már évtizedek előtt is jól tudták, hogy nem mind arany, amj fénylik, mert szövődnek a világvilági élet színpadai mögött, nagy nemzetközi politikai cselzvények is. Ott heverték a nagy karosszékekben látszólag renyhén-lustán: Lawrence ezredes, Freya Stark, Sidney Rosenblum és még sokan mások, akik onnan lövöldöztek ki politikai nyilatkozatokat, amelyekkel egész országokat tudtak megsebezni, márci holnapra forradalmak állapotába hozni. A kairói Shephard's szálloda ugyanis már évtizedek óta az angol politikai titkos szolgálat központja volt.

A beavatóttnak már régen tudják, hogy ebben a szállodában minden pincér, szobalány, portás, még a kis liftes fiú is, a politikai rendőrség szolgálatában áll és minden alkalmazott pontos jelentést ad le a szállodában lakó érdekelj személyiségek minden lépéséről. Sőt ez a hosszú kor még a szállodából is kinyúlt és elért a hálókocsj ellenőrközi, a vámhivatalnokokig és a gyönyörű személyszállító hajók személyzetéig is, akik résen állottak ma abban a pillanatban, amikor a gyantalan utas a hajó fedélzetére lépett. Jöttek és mentek a sziffrizott táviratok és szót; a titkos rádió is. Így volt ez már évtizedek óta és így van ma is. Sőt most a második világháború során még jobban zajlik az élet a Shephard's szállodában. Lawrence már nincsen, de akadtak utódai. Akadtak mások, a modern politikai élet párkái, akik éppen ugy szövik a politikai cselzvények szálait, mint elődeik. Ismét ott pihennek új, ismeretlen alakok a szálloda annyi vihart megélt karosszékeiben és az ő látszólagos pihenésük mögött is lázas tevékenység lappang. Az arab kérdés még égetőbb mint valaha és igen nagy Indjában és Kinában a nyugtalanság. Az angol titkos szolgálat emberei tehát résen vannak és figyelnek, mint a pincér a világ legnagyobb kémiszervezetének kairói központjában, a pezsgő mulató Shephard's Hotelben.

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.
 Aradon előfizetések, hirdetések és reklámok: Reclama
 hiedetărilor, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.
 Aradi szerkesztő: Babuccay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRANK

Dél-Híradó kézbesítéssel együtt egy hónap 120.— fél negyed-
 évre 330.— fél, fél évre 650.— fél, egész évre 1200.— fél.
 Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
 pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
 Egyes példány ára hétköznapokon 20 fillér, vasárnap 30
 fillér. Hatóságoknak, köznevelőknek és közintézményeknek,
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
 rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Töpcék és óciások a természet műhelyében

HOPEHELY, HOPEHELY

— mondják rémrepedve a gyermekek, mikor a tél első hir-
 nökei leszállnak az égből. Szeretik a költők és az írók is
 a játékos kis fehérén csillogó alakulatokat, van is róluk
 megszámlálhatatlan költemény. Hogy azonban a hópe-
 hely megannyi kis jégkristály, még pedig ezer és ezer
 változatban, ezt kevesen tudták. Erre most már két-
 régtelentül megvannak a bizonyítékok. Egy Bentley nevű
 természettudós ugyanis ötven esztendő óta áldozott ezen ter-
 netési jelenség tanulmányozására és hatvan ezer nagyít-
 ót felvett a készített hóhelyekről. Ennek során az-
 után kiűnt, hogy minden hóhely számtalan mikrosz-
 kopikusan apró jégkristályból áll és a kristályok,
 ahányan csak vannak, formában, alakban mind külön-
 böznek egymástól, merőben mások.

A FAÓRIÁSOK

tanulmányozója volt viszszont Warner, svéd természettud-
 os, ő meg negyed évszázadot át kizárólag a fák gyűrűit
 tanulmányozta. Tizenegyszer vizsgálata arra a tapasztalatra
 vezetett, hogy minél nagyobb esőzések voltak
 egy évben, annál szélesebbek lettek a fák gyűrűi. A leg-
 érdekesebb tanulságoknál szorgalmat azonban egy kidőlt
 pálestinai cédrusfa, amelyről megállapította a tudós,
 hogy több mint három ezer esztendő volt. A fák gyűrűi
 tehát jó észlelést tehetnek az időjárás tudományának
 is, mert évezredekre visszamenően megállapítható a köz-
 vetett módon az, hogy esőzések voltak-e, vagy száraz-
 ságok. — mondjuk Krisztus előtt háromszáz évvel egy
 bizonyos vidéken.

— Olasz katonák német kitüntetésre. Rómából
 jelenti a Rador: Hitler vezér a másodosztályú vas-
 kereszteset adományozta egy olasz ellentengernagy-
 nak, huszonegy tengerészisztnak és két matróznak.

— Hírek a spanyol külügyminiszter berlini látoga-
 tásáról. Berlinből jelenti a Rador: Hivatalos közle-
 mény szerint bizonyos sajtóhírek arról tudnak, hogy
 Serano S. spanyol külügyminiszter hamarosan
 ellátogat Berlinbe. A Wilhelmstrassen az ezzel kap-
 csolatos kérdésre válaszolva kijelentették, hogy nem
 tudnak semmit a spanyol külügyminiszter látogató-
 sáról a német fővárosban.

— Vasut Tokió és Szingapur között. Ankarából
 jelenti, hogy a tokiói vasutigazgatóság a Tokióból
 Szingapurba vezető vasútvonal megépítésének ter-
 véjét foglalkozik. A vasútvonal mintegy nyolcezer
 kilométer hosszú lenne és a vonat nyolcankilenc óra
 alatt jutna Tokióból Szingapurba. Ugyancsak ter-
 vették a Bangkokból Rangunba vezető vasútvonal
 építését is.

— Amerikában tárgyalnak. Stockholmból je-
 lentik a Rador: Leahy tengernagy, Roosevelt elnök
 személyes nagyvezérkarának most kinevezett vezér-
 karjának főnöke, ilyen minőségben első ízben vett részt
 azon a megbeszélésen, amely Roosevelt, a flotta fő-
 parancsnoka és a szárazföldi haderő főparancsnoka
 között folyt le. A sajtó Washingtoni értesülései sze-
 rint az értekezleten a Szovjetunióból legutóbb érke-
 zett híreket tárgyalták meg.

— Csökkentették Svájcban a husadagot. Ber-
 linből jelenti a Rador: Svájc husellátásának biztosítá-
 sára megiltották az állattenyésztők és a husiparosok,
 valamint az állatkereskedők és a husiparosok közötti
 állatkereskedelmet. Egyidejűleg egy személy havi
 husfejadagját 300 grammra állapították meg.

— Szakadékba zuhant gépkocsi. Madridból je-
 lentik a Rador: Barcelona tartományban, Manresa és
 Girona között egy utasokkal zsúfolt társas gépkocsi
 szakadékba zuhant. Harminchat személy megse-
 sült, számosan közülük súlyosan. A szeren-
 ségtelenség úgy történt, hogy az autóbusz soffitjára az
 út közepén álló kocsikat akarta kikerülni és a hírtelen
 kanyarodással a gépkocsit a szakadékba vezette.

— A szlovák miniszterelnök a keleti határon.
 Pozsonyból jelenti a Rador: Tuka szlovák miniszter-
 elnök Berdicsjev ukrainaj városba érkezett, ahol meg-
 tekintette a szlovák rendfenntartó egységeket. Berd-
 csevben Tuka miniszterelnököt Csatos szlovák had-
 ügyminiszter üdvözölte, aki éppen a rosztovi frontról
 tért vissza. Tuka dr. azután Zsitomirban meglátogatta
 a sebesült szlovák katonákat, majd a katonaj berende-
 zéseket tekintette meg. A szlovák katonákkal való
 érintkezés során meggyőződhetett a kiváló harci kész-
 ségről.

— Német katonák táviratozhatnak a harcterről.
 Berlinből jelenti a Rador: A német hadvezetőség kül-
 ön kurirszolgálatot vezetett be a fronton lévő német
 katonák sürgönyüzenetének lebonolyítására. A kuri-
 rrok összegyűjtéseket a rövid üzeneteket, ame-
 lyeket aztán távirati úton Berlinbe juttatnak, ahon-
 nan a katonaj posta továbbítja a katonák hozzátar-
 tozóinak.

— Algéria főkörmányzója Vichyben. A francia
 hírszolgálati iroda jelentése szerint Algéria főkö-
 rmányzója, aki jelenleg Vichyben tartózkodik, tegnap
 látogatást tett Darlan francia tengernagynál és több
 más államfővel is folytatott tanácskozásokat.

— A diszkrét angol kormány. Amszterdamból
 jelenti a Rador: A londoni rádió közölte, hogy Attlee
 az angol alsóházban elhangzott interpellációkra vá-
 laszolja kijelentette, nem tud semmit sem mondani
 az angol légerő veszteségeire vonatkozóan.

— Egy hónapja előbb jelentkezett a kolera Ki-
 nában, mint más esztendőben. Sanghajból jelenti a
 Német Távirati Iroda alapján a Rador: Délkiná-
 ban az idén egy hónapja előbb rendelték el a kolera
 elleni óvintézkedéseket, mint más esztendőben.
 Szükségesnek mutatkozott a fertőzött helyek elkülön-
 ítése. Tizenöt ezernél több lakost beoltottak.

— Jó bortelemést várnak Bulgáriában. A bolgár
 bortelemés az idén jónak ígérkezik. A bőséges sző-
 termésből nagyobb mennyiséget kívánnak külföldre
 szállítani. A csomagsúlyok kilója mintegy nyolc léva,
 míg a borszöld ára kilónként kilenc léva lesz.

— Műtálp helyett préselt karton. A fővárosi
 Timpul című lap a szintetikus talp ügyével foglal-
 kozva azt írja, hogy hosszabb idő óta bizonyos cipész-
 műhelyek ugynevezett szintetikus talpakkal látják
 el a cipőket. A lap szerint ez hasznos dolog lenne ha
 valóban tartós műanyagból lenne szó. Azonban az
 egyes cipészek által adott talp nem szintetikus talp,
 vagy valamilyen műanyag, hanem egyszerű kétes
 tartóságú préselt karton. A cikkíró véleménye szerint
 az ilyesmij kimeríti a szabótársasélelményt, amit
 kíméletlenül meg kell büntetni.

— Halálözás. Timisoara-Temesvárot kilencven-
 hat éves korában meghalt Egyed József, Mehala leg-
 idősebb polgára, aki évekként ez előtt a volt Magyar
 Párt mehalai tagozatának elnöke is volt. Halálát un-
 kái gyászolják.

— Amerika; törvények érvénye Angliában.
 Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgá-
 lati iroda közli, hogy az angol és amerikai kor-
 mányok egyezményt kötöttek, amely szerint a
 Nagybritanniában és Északírországban lévő ameri-
 kai csapatok katonái által elkövetett bűncselekmények
 ügyében nem az angol, hanem amerikai haditörvény-
 szék ítélkezik.

— A selyemtermelés fokozása. Az albániai Far-
 ken selyemtermelést kutató és kísérleti állomást ren-
 deznek be, amely a selyemtermelés fokozását kívánja
 elősegíteni.

— ELKESETT MÉZESMADZAG. Delhiből jelen-
 ti a Rador: A londoni rádió közlése szerint Delhiben
 szerdán koronatanács volt, amelyen megvizsgálták,
 hogy a szövetségesek milyen biztosítékokat engedé-
 lyezhetnek esetleg Indiának a háboru utáni függet-
 lenségére vonatkozólag és megtárgyalták egy esetleg
 összehívandó értekezlet kérdését is, amely meghatá-
 rozná, hogy a háboru befejezéséig milyen átmeneti
 rendszert lehetne Indiában bevezetni.

— A tegnapi és mai kommunizmus. Augusztus
 másodikán, vasárnap este nyolc órai kezdettel a Timi-
 soarai-temesvári kereskedelmi liceum nagytermében
 Merişanu Aurelian vitelttkés előadást tart „A
 tegnapi és mai kommunizmus” címen.

— Horvátország mindig hű marad Mussolini
 eszméihez. Zágrábból jelenti a Rador: Pavelics Ante
 dr. horvát államvezető a Duce születésnapja alkalmá-
 ból megleghangos üdvözlő táviratot küldött, amely-
 ben szerencsét kívánt Mussolininak. Hangoztatja,
 hogy amikor az olasz csapatok a Nilus és a Don előtt
 állanak, feltartóztathatatlan előrenyomulásuk a fa-
 siszta gondolat erejét jelenti. Mussolini évfordulója
 ezért több mint a mostani korszak és az új Európa
 szimboluma. Végül biztosítja a Ducet, hogy az újjá-
 született Horvátország mindig hűséges marad Mus-
 solinihez.

— Spanyol-portugál fegyverbarátság. Madrid-
 ból jelenti: A spanyol és portugál hadsereg között a
 barátság öröndetes módon elmélyült. Ennek egyik
 jele, hogy a portugál tisztjelöltek a napokban Spanyol-
 Marokkóba utaztak, hogy megtekintsék az ottani ka-
 tonai berendezéseket.

— Véget ért a török parlament szünete. Ankará-
 ból jelenti: A török országgyűlés két házának nyári
 szabadsága véget ért. A parlament legközelebbi ülé-
 senek napirendjén szerepel a török-német áruvegysz-
 mény beidkkelvezése, valamint a Törökországba me-
 nekült idegen katonákkal való bánásmódról vonatkozó
 törvényjavaslat tárgyalása.

— Gázal megnévezte magát. Mediaş-Medgyes-
 ről jelenik: Heinecke Julia, a Metángáz Társulat
 tisztviselője öngyilkosságot követett el. Bezárkó-
 zott lakásába, gondosan betömte az ajtókat és ablakok
 réseit és gázzal telítette meg a szobát. Ugy találtak
 rá a holtan.

— Új élelmezési korlátozások Amerikában.
 Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok
 kormánya azt kérte a brazil kormánytól, hogy
 ezentul ne bábkváét küldjön, hanem tömény kávé-
 kivonatot, mert a hajtóteret szükség van a hadviselés
 céljaira. A közlelmezési kormánybiztos egyben fi-
 gyelmeztette a lakosságot, hogy korlátozzák a fo-
 gyasztást minden téren, mert különben a tengerentul
 harcoló egységek nem kaphatják meg a hadviseléshez
 szükséges anyagokat.

— Öngyilkosság. Gál Dénes Mediaş-medgyesi la-
 kos anyja lakásán öngyilkossági szándékból kószoda-
 oldatot ivott és hosszú szenvedés után a kórházban
 meghalt.

— Helyreállt az élet Mariupolban. Mariupolban
 a legnagyobb acélpári gyárak, az Azovsztal, Kokhé-
 mial gyár is megkezdte működését. Azonkívül számos
 üzemen és műhelyben folyik a termelő munka. A vá-
 ros villanyvilágítását helyreállították, sőt egyidőben
 inner látták el árammal Juzovkát és Taganrogot is,
 ahol a szovjetcsapatok a villanytelepeket szétrombol-
 ták. Különösen nagy szabású tevékenységet fejt ki a
 halkonzervgyár, amely a halászati évad kezdetével
 több halászszerkezetet szervezett. A most megje-
 lent népszámlálás alkalmából megállapították, hogy a
 városnak 167 ezer lakosa van, a háboru előtti 220
 ezerrel szemben.

— Betörések és lopások Tarnaveni-Dicsőszen-
 mártonban. A Regele Ferdinand-uton levő Cristal
 órás és ékszerüzlet kirakatának üvegét éjtszaka ismer-
 tetlen tettesek beörték és többszáz ezer lei értékű
 ékszer, valamint órákat vittek el. Betörők jártak
 Muzsnai M. Tarnaveni-dicsőszenmártonj lakos házá-
 ban is, ahol az éléskamrából élelmiszert és ruhaneműt
 vittek el. A betörők kézrekerítésére a rendőrség meg-
 indította a nyomozást.

— A csecsemő ruhája és a gölya. Garswaldeben
 egy asszony, aki csecsemője ruháját mosta, megle-
 pétéssel állapította meg, hogy a napra szárítás végett
 kitért ruhák közül több darab hiányzik. Utóbb kitűnt,
 hogy a csecsemő ruhát egy gölya vitte el és fészkébe
 rejtette.

— Amerikának sokba kerül a háboru. Washing-
 toni jelentés szerint az Egyesült Államoknak a háboru
 eddig 228 milliárd dollárba került. Ez meghaladja azt
 az összeget, melybe eddig Amerikának valamennyi
 háboruja került, beleértve a legutóbbi világháborút is.

— Halott a gépkocsiban. Ploestiből jelenti.
 Mislea községben rejtélyes körülmények között
 meghalt Dancescu Joana 24 éves cseledeány. Gazdá-
 jának, Mares mérnöknek a ház udvarán levő gépkoc-
 sjában holtan találták. A hatóságok elrendelték a
 holttest felboncolását.

ARO kert-mozi Arad Tel. 24-45

MA
 pénteken
HANSMOSER, PAUL KÜRBIGER
Keringő és szerelem

— Magasrangú német tiszték román kitüntetésére. Bucurestiből jelentik: 1942 július 16-án kelt, 2029. számú legfelső rendelettel a Mihai Viteazul renddel a német véderő következő tábornokait, illetve magasrangú tisztjüket tüntették ki: a Mihai Viteazul rend II. osztályú katonai rendjével: Mannstein Erich hadseregtábornokot; a Mihai Viteazul rend III. osztályú katonai rendjével: Kleist tábornokot és Eberlein alezredest.

— Az athéni érsek megcáfolt tiltakozása. Athénből jelenti a Rador: Az athéni lapok beszámoltak arról, hogy a Reuter-ügynökség által közölt hír szerint az a héni érsek nyilvánosan tiltakozott volna a német birodalom meghatalmazott minisztere előtt, mert az elutasítottnak volna néhány halálra ítélt görög megkezevelésére vonatkozó kérvényt. Az érsek ezt a hírt, amely minden alapot nélkülöz, határozottan megcáfolta.

FORUM-mozgó

következő sláger!

— Elhunyt nyugalmazott pénzügyi osztályfőnök. Kozma Aladár nyugalmazott pénzügyi osztályfőnök hatvanhárom éves korában Tarnaveni-Dicsőszenmártonban hirtelen meghalt. Az elhunyt hosszú ideig keresztül a pénzügyigazgatásnál teljesítette a szolgálatot és Tarnaveni-Dicsőszenmártonban őszinte tisztelnek örövendett. Halálát özvegye, gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

— Adományok. Özvegy P. Gy.-né lapunk kiadói hivatalában a dr. Kakuk gyermekotthon számára 1000 leit adományozott. — Justin András omori tüzkárosult gazda számára lapunk kiadói hivatalában Szent Antal nevében 50 leit adományoztak.

Az utóbb évek leghatalmasabb filmóriása

A holnap hajósai

— A káros állatok pusztítása. A devai mezőgazdai kamara közölte a vadászársaságokkal, hogy milyen tagjuk, aki tíz pár varjúlábat hoz be, ötven gra löpört kap a megyei prefekturától. A mezőgazdasági kamara így kívánja elősegíteni a káros állatok irtását.

— Lopások Aradon. Vadnay Tibortól a Neptun stram ellopák kerékpárját. — Habalje Nicolae aradi városi pénzeszedőt, aki nemrégben eltűnt az általa jászál 40 ezer leiel előállították a rendőrségnek pénz elkartyázták és elköltötte a kocsmában. Anagárá, megfélekezett embert átkísérték az ügyészségre. — Langurar Gheorghe aradi cigánytelepi lakó Totok Mária Abatorujui utca 50 szám alatti lakostól különböző tárgyakat lopott, több ezer le értékben.

A főerepekben:

RED Mc. MURRAY
ALICE FAYE
RICHARD GREENE

— Hírlás. Rovine-Magyarpecskáról jelenti, hogy hosszas szenvedés után elhunyt Karácsonyi Gyula nyugalmazott jószágfelügyelő nyolcvannégy éves korában. Gyászolja fia, Karácsonyi Iván Géza bankigazgató és családja.

— A Ibrecei Nyári Egyetem idei tanfolyama. A Debreceni Nyári Egyetem tizenhatodik tanfolyamának megnyitási ünnepségét augusztus elsején tartják a debreceni egyetem díszudvarán. A tanfolyam mellett német nyelvű továbbképző tanfolyamot és sajtótanfolyamot rendeznek. A Nyári Egyetem keretében készíti elő a debreceni hírt napokat is.

A Montmartre tündöklése és bukása

Aki valaha is Párisban járt, az sohasem mulasztotta el, hogy felkeresse a Montmarret. Jólismert ez a városnegyed azonban az olvasóközönség számára is, mert számtalan regény és vers énekli meg életét, színes éjszakáit; festmények, rajzok tömege öröklíti meg az utókor számára azokat a változásokat, amelyeket hajdani kezdete óta a martirok hegye megélt. Valaha régen a Párisi uruló magaslaton alapította meg a jezsuiták rendjét Loyolai Szent Ignác, majd ott épült fel a Sacré Coeur templom századunk első évtizedében, mely nemcsak magasságban, hanem szépségben is a világhíresség városának egyik legkiemelkedőbb építménye.

Az egész negyedet uralja ez a hófehéren csillogó óriási templom, amelynek aljában ott kigyóznak, emelkednek, majd lankásodnak a keskeny kis utcák, a cseppnyi terek, falusias hangulatot teremtve és hozva az áldott esendőt, a lihegő dübörgő roppant világváros kellesközpén. Ide már csak mint méhdedrgés jut el az odalent forrongó élet zaja, itt mélyeséges béke és nyugalom honol, akárcsak régebbi időkben szakadt volna ki e táj. Megérthető tehát, hogy miért választották otthonuknak a festők és más művészek a Montmartret valaha régen, a tizenkilencedik század derekán, amikor Murger tollából kifakadt az első művészregény, a ma is halhatatlanul eleven Bohémélet. Az édesbus történet alakjai mind éltek, ezekben a kis utcácskáknak belkesedtek, szerettek és nyomorogtak a Rudolfok, Marcellek, Müzettek és Mimik. Itt született és halt meg annyi ábránd, vágy romantika.

A Montmartre legizgalmasabb késői krónikása Puccini a dal szárnyain hozta vissza minden színével és zamatával ezt a régen porbatúnt életet, mikor a művészek már régen bucsut mondtak egykori hazájuknak s levonultak a zajló városba. A Montparnasse lett az ő új otthonuk, ahol levetették a bársony kabátot és a lobogó hajsrényt, majd birtokba vették a legmodernebb kávéházakat. Ugyanakkor azonban megindult a

Montmartre felé már egy másik foglalás is. Az első kabaré-alapítások után mindjobban elszaporodtak ezek a telivér párisi intézmények, majd lassan-lassan a hegy aljában összpontosul a világváros egész szórakozó élete. Az éjtszaka átvette dicsőséges birodalmát és odavonzotta messzi országokból is a szórakozni vágyók tömegeit. Megnyitlak az óriási revü-színházak és mindenféle más mulatóhelyek, minden földi örömök áruháza lett a Place Blanche és a Place Pigall. Hatalmasságok is megfordultak szigorúan rangrajtva a finom kis éttermekben és szikráztak az előkelő amerikai és angol hölgyek diademjei, mikor felvonultak, hogy megismerjék a hírhedt párisi éjtszakát. Minden házon óriási transzparens szórta váltakozó fényt, fergott tébolyodottan a Vörös-malom kereké, durrant a pezsgős üvegekől a dugó, egy egész városrészt lihegett táncban, mámorban, örömben. Így mulatott az egész világ az ibolyaszintű párisi éjtszaka, — még nem is olyan régen.

De jött az első háború, amely már eléggé megtépdeste az éjtszakai Montmartre babérjait. Nem az a hangulat volt akkor már, mint azelőtt; és mindig kevesebbek lettek a külföldiek. Minden mulató és váltakozó, a szórakozások módja és helye is. A montmartrei élet kissé megkopott, mert éppen azok maradoztak el lassan, akik érdekességet adtak ezeknek az éjtszakaiaknak. Azután jött most a második világháború és a franciáknak ma súlyos, nagy problémáik vannak. Nem kell nekik ma már a szórakozás, a Montmartre. Így 1942-ben ismét megváltozott a szín. A régi Montmartre nincsen többé. Megfogyatkoztak szórakozó helyei, a vidám éjtszakaiak letörölte a vágyak horizontjától az idők komorsága, a keserves gond. Csak fent a hegytetőn, az a pár ósdi utca, az a régi még. Ott nem változott meg semmi. Ahogy nem változott századok óta. Ott minden szendereg, álmodik, a hajdani szép időkről, a hajdani Párisról. (Flaneur)

— A délafrikai holland lakosságot letartóztatták. Lorenzo Marquemből jelenti a Rador: A Stefani iroda értesülése szerint a délafrikai szövetségben élő hollandokat letartóztatták, mert nem engedelmeskedtek az angoloknak, akik mozgósítani akarták őket, hogy a harctéren felhasználják a belőlük alakított egységeket. A letartóztatottak családjai a pretoriai holland követségre mennek és kijelentették, hogy mindaddig nem hagyják el a követség épületét, amíg a családfőket szabadlábra helyezik.

Takarékoskodjunk a kenyérrrel!

— A villám agyonsújtott egy házaspárt. Gábor György gazdálkodó és felesége Tibru község natárában szénát gyűjtöttek. Hirtelen vihar támadt, mire munkájukat félbeszakítva hazafelé igyekeztek. Utközben a villám mindkettőt agyonsújtotta. A holttesteket a község lakói találták meg a vihar után.

— Magyar operaujdonságok. Budapestről jelentik: Az Operaház most tette közzé az új szezon műsortervét. A műsoron tíz ujdonság és kilenc felújítás szerepel. Az ujdonságok: Kenessy Jenő: Arany, meg asszony; Laurisn Miklós: Debreceni história; Lehár Ferenc: Garabonciás diák (Cigánysserelem); Tóth Dénes dr.: Doróttya; Veress Sándor: Térzili Katica; Werner Eck: Osodahagedű; Händl: Rodalinda; Madarója: Északiai; Schubert: Bőcsi asszonyok és Sztejanoff Vesselin: Salambo.

— Anyakönyvi hírek. A Timisoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Dragan Ioan tüzérségi cipész-mester fia Emil; Min Alexa napszámos fia Gheorghe, Loziei Nicolae vasuti lakatos leánya Marjoara, Steiner Károly kereskedő fia József. Meghaltak: Gravisch Józsefné Hartmann Katalin, 54 éves, Ujvar-Ujvárról, Odjani Emilian 40 éves villanytelepi festő. Pop Ioan 28 éves aradi vasuti raktárnok.

— Földrengés. Budapestről jelentik: A magyarországi földrengésjelző intézet készülékei este kilenc óra után közeli földrengést jeleztek. A műszerek legnagyobb kilengése egy milliméter volt. A föld mozgása Budapesten öt percig tartott.

— Nagy tűz Törökországban. Isztambulból jelenti a Rador: A törökországi Karabuk közelében levő egyik faluban nagy tűzvész pusztított. Harminc ház és egy mecsét leégett. Számos család hajléktalanná vált.

— Elitelt tolvaj munkások. A devai törvényszék Draghiciu Mihai munkást két évi, Mazilu Anghel egy évi, Cochina Vasile három hónapi és Bulboacă Nicolae, valamint Tibaou Gheorghe munkásokat egy-egy hónapi fogságra ítélte, mert a Cugir-kudzsiri művektől anyagot loptak.

Mozi

Pénteken, július 31-én Aradon a mozi műsora a következő: Aro: Keringő és szerelem (német film). Corso: Játék a kastélyban (német film). Forum: Vendégjáték a paradicsomban (német film).

Ügyeletes gyógyszerárak

Pénteken, július 31-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Stauble (volt Hajos, a prefekturával szemben) és Niedermayer (Szerb palota).

Pénteken, július 31-én Timisoara-Temesvárott a következő gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belváros: Salvator (Regele Ferdinad-ut). Gyárváros: Kigyó (Traian-tér), Erzsébetváros: Bianu (Miron Cos in-utca sarok), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca sarok), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ilkissodán a Panajoth, Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

A Timisoara városi mozi műsora: Elnézők kezdés 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünneppon d. e. 11 és d. u. 3-kor is

CAPITOL
Nagy zenés film Verdi műve nyomán
RIGOLETTO
Főszerepben Paola Barbara és Michel Simjon
Tompás kiállítás, kitűnő zene.
Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

THALIA
Romantikus film telve költészettel
A szerelem vonata
Käthe v. Nagy, Paul Hörbiger
Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

APOLLO
Hatalmas társadalmi dráma
Anyja és leánya
Franziska Kinz és Ferdinand Marian
Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

A FILM VILÁGA

Amikor a szállodai szolgából portás lesz Hans Moser pompás alakítása a nagyszerű Bavaria-filmben

Az életben egyszer mindenkit elfog a vágy, ha csak egy napra is, hogy nagyobb hatalomhoz jusson. Akkor — természetesen — minden másképpen rendezne el. Ez a vágy élt a Grand Hotel Europa szolgájában is, aki azt szeretette volna, hogy legalább egy napra elfoglalja a szállodai portás helyét. Gschwantner hotelszolgálat élvezettel parancsolgat a boyoknak, pincérknek, szobaleányoknak és az meggyőződése, hogy mint portás, ezt a nagy üzemet rendkívüli lendülettel és tapintattal tudná vezetni, a szálloda előnyére és a vendégek meglegedésére. Minden megbízást pontosan és a borralalóra való tekintettel rendkívül diszkrétan intéz el, a szálloda vendégeit pedig úgy szolgálja ki, mintha a magántitkáruk lenne. Fontoskodó modorával állandóan bírálja a portás viselkedését és kifogásolja annak magatartását. Amikor

azután a portási állás megüresedik, úgy látja, hogy teljesült élete vágya. Magára rántja a portáskabátot, mert ahogyan mondja, harmincöt éve tanulmányozta ezt az állást, öt nyelven beszél és ami a viselkedést illeti, hát valóban mindenkivel felveszi a versenyt.

Igy kezdődik a film cselekménye. A szállodai szolgálat természetesen Hans Moser, akinek Gschwantner szerepét valósággal a testére szabták. Már most elárulhatjuk, hogy a Bavaria „Ha én egyszer Uristen lehetnék” című filmjében Hans Moser a hotelportás szerepében akaratlanul is a félreértések egész sorozatát okozza és végül kénytelen belátni, hogy az állás még sem nekivaló, mert tulságosan idegesítő és felelősségteljes. Miután élete vágya teljesült, megelégszik megint, hogy mint hotelszolgálat ember legyen az emberek között.

SZERELMES VILÁG

A boldog házasság problémájának titka egy színesen gazdag film megvilágításában

Házasságok veszélyben! Nem hangzik ez úgy, mint egy sülyedő hajó S. O. S. segélykiáltása? Amíg azonban a hajó számára a segítség csak kívülről jöhet, addig a veszélyeztetett házasságokat csakis a házasságok maguk menthetik meg. Fel kell ismerniük a veszélyes pillanatokat, azokat ki kell kapcsolni a házasságból és a másik házastársnak is meg kell adni ugyanazt a jogot, amit az egyik a maga számára követel. Ezenkívül fontos az az őszinte elhatározás, hogy kölcsönös alkalmazkodással valóban igazi házasságot akar élni. Igazán szerencsés és boldog házasság csak ott lehet, ahol a házasságok állandóan nyilvánítják az életközösséghez való akaratukat.

Aki az arany karikagyűrűtől csak „arany napokat” remél, az hamarosan csalódik, mert az „Igen” kimondásától kezdve hiába van meg a jóakarata, hogy a házastársnak boldoggá teszi az életét, mert mindig közbe jön a megszokás, a hétköznapi fáradtság munkája vagy más baj, amelyet minden áron ki kell küszöbölni. Talán jelentéktelen szóváltással kezdődik, azután a megsértett büszkeség vagy dac felülkerekedik és az eleinte még jelentéktelen elhidegülés áthidalhatatlan szakadékká változik. Következménye: a szétrombolt házasság. Nem a sors hibás, ahogyan azt sokan szeretnek hangoztatni, hanem két ember botlott meg csekélységekben.

A házasságot a férj foglalkozása is veszélyeztetheti. A férj néhány hét után ismét a foglalkozásával törődik, mert számára a házasság nem lételem, mint a nőnél, aki magára hagyatva elhanyagoltnak érzi magát. Ezzel aztán meg van az a kiindulópont, amely rombadöntheti a jól induló házasságot. Művész-házasságok és hivatalos elfoglaltsággal rendelkezők házassága már eleinte problematikus. Amennyiben mindketten folytatják hivatásukat, akkor a foglalkozásbeli vagy művészi versengés képezheti a baj kiinduló pontját. Ugyancsak ez történhetik, ha az eddig foglalkozással rendelkező nő hirtelen háziasszony lesz. Ebben az esetben a tapintatos férj átsegítheti feleségét a kezdet nehézségein.

RÖVID FILMHIREK

A Tavasz álom című film mindenütt, ahol bemutatták, nagy sikert ért el. Willy Fritsch neve ma ugyálszik még éppen olyan csábító, mint évek előtt volt és a kitűnő művész patinás hírneve olyan márkát kölcsönöz a filmnek, ami szinte biztos jele a sikernek. Willy Fritsch neve mellett Adelheid Seecik szerepét emelik ki a könnyű zene iránt rajongók.

A Münchenhausen nagy színes filmben Marina von Ditmar kapta a női főszerepet. A Münchenhausen rendezője a magyar származású Bakó József, szereplői Hans Albers, Hermann Speelmans, Hans Brausewetter, Ferdinand Marian és mások.

Ha a férj nem elég tapintatos és nem törődik eléggé feleségével, akkor ebből baj származhatik, ahogyan ez Karin Ranke esetében is történt. Karin Ranke titkárnő egy nagy vállalatnál és valósággal jobb keze dr. Herbert Blohm vezérigazgatónak. Hivatalában valóságos igazgyöngy és a vezérigazgató legbizalmasabb, nélkülözhetetlen segítőtársa. Az egyik napon a vezérigazgató azonban azt is észreveszi, hogy Karin Ranke nemcsak eszményi titkárnő, hanem igen csinos nő is. Házasságot kötnek, amely eleinte boldog, mindaddig, amíg a vezérigazgató ismét régi munka-

BRIGITTE HORNEY
a Szerelmes világ című film női főszereplője

tempóját veszi fel és ezzel elhanyagolja feleségét. Karinban ekkor felébred a vágy régi foglalkozása iránt. Nehéz harcot folytat önmagával, az uráért, aki napról-napra jobban megelégedik arról, hogy felesége iránt kötelességei is vannak. Az asszony végül is súlyos elhatározással elhagyja az urát és újból titkárnő lesz egy igazgatónál. A vezérigazgató pedig csak ezután veszi észre, hogy milyen asszonyt veszített el.

Ez a házassági bonvadalom képezi a nagy drámai csúcspontot az Emil Burri által rendezett és Szerelmes világ című Bavaria-filmben, amelynek főszerepeit Brigitte Horney és Willy Fritsch alakítják.

Ilse Werner, az Ötven éves férfi című film női főszereplője megkezdte új filmjének forgatását. Az új film címe Muzsikálunk és Helmut Käutner rendezi. A humoros filmben, amely a mai időkben játszódik, nemcsak énekel a művésznő, hanem füttyölni is fog. Ilse Wernert a német rádió ugyanis gyakran szerepeltette, mint füttyművésznőt.

A napokban mutatták be Berlinben a Nagy játék című filmet, amely ugyszólván a német labdarugás filmje, mert nemcsak a legismertebb német futballisták a szereplői, hanem a német sport vezető személyiségei is szerepet kaptak benne. A film főszerepét René Deltgen játssza.

KNOTECK HANSI
a Hegyek alján című film főszereplője

A KEZDŐ

Hans Zerlett, a Bavaria: Ha én egyszer Uristen lehetnék című film rendezője, az egyik kisebb szerepet egy kezdő színészre osztotta ki. A próbákon a táltalamber annyira izgatott volt, hogy szó nem jött a torkán. Zerlett várt egy ideig, hogy leküzdje lánlázát, de végül is megunt a hápogást és ezért megkérdezte a fiatal színésztől:

— Mikor kezd végre? Hiszen, ha jól tudom Ön „kezdő”.

A rádió hátránya

Joe Stöckel, az ismert filmrendező, az egyfilmes felvétele céljából egy tiroli községbe utazott. Egyik este a kocsmában ült és a községbeli fiatalokkal beszélgetett arról, hogy a rádió tudja-e teljes mértékben pótolni az újságot. Joe Stöckel azt áította, hogy nem és ezt a véleményét így indokolta:

— Ha csak a rádiót hallgatja valaki ésem járhatja az újságot, akkor, honnan szerzi a csomagolópapírost?

Jó foglalkozás

Hans Moser egyik ismerősével sétált közben ezt mondja neki:

— Ez az ember ideát az embertársaierejtékéből él!

— Akkor plutokrata — válaszolta a erőse.

— Nem — hangzott Hans Moser felágoosítása — hanem a gőzfürdő tulajdonosa.

HANS STEINHOFF
a Quex bajtárs című film rendezője

SPORTSESEMÉNYEK

Meglepetések sorozata után nyerte az FC Barcelona a Spanyol-Kupát

A spanyol kupadöntőt — mint annak idején megirtuk — az FC Barcelona nyerte és így a csapat lett a „Copa de Generalísimo” büszke birtokosa. Most a kupamérkőzések sorozatáról a következő részleteket közölhetjük:

Semleges pályán, Madridban a Chamartin-pályán, 34 fokok melegben került sor a döntő mérkőzésre. A nézőtérén a Caudillo is jelen volt és az FC Barcelona 4:3 arányban győzte le az Atletico Bilbao együtését.

Az FC Barcelona kupaszereplése bámulatos teljesítmény volt, mert a bajnokságban a csapat igen gyatrán szerepelt. Csak jobb gólaránya mentette meg a kieséstől.

Az első kupamérkőzését az FC Tarassa ellen játszotta a Barcelona. Első alkalommal 2:1 arányú vereséget szenvedett, de a visszavágon — saját pályáján — már lehengette ezt az ellenfelet és 6:1-es fölényt győzelemmel jutott tovább. Második ellenfele a Real Club Dep. Espanol volt. Ez a csapat örök vetélytársa a Barcelonának. Eddig nyolc éven át semmiféle díjmérkőzésen nem sikerült győznie ellene a barcelonai csapatnak. Most viszont mindkét mérkőzését

3:2, 3:2 megnyerte ellene a Barcelona. Harmadik ellenfelét, az FC Sevilla csapatát előbb 2:1-re, majd 4:1-re győzte le. Az FC Valencia ellen Valenciában 2:1-re, Barcelonában 3:2-re győzött s végül most a döntőben az Atletico Bilbao is leterítette.

Franco ábornok a mérkőzés után személyesen nyújtotta át a kupát a csapat kapitányának és minden játékosaj kezét fogott, biztatva őket a további sikerekre.

Itt lehet megemlíteni, hogy Platko István csapata, a második osztályú Valladolid hajsza híjján a döntőbe került. A selejtező mérkőzésekben felküzdvé magát az elődöntőben a Platko csapata Zamora együtését, az Atletico Avajcon Madrid csapatát is kiverte a kupából. A középdöntőben a Valladolid „Észak Oroszlánját”, az Athletic Bilbao kapta ellenfelnek. Itt nagy balszerencséje volt Platkonak, mert kapusa az első mérkőzés 38. percében egy 11-es kivédésénél fejen és vállán súlyosan megsérült, úgy-hogy a játékos csapata tíz emberrel és mezőnyjátékkal a kapuban 6:1-re elvesztette, hiába győztek már a visszavágon 3:0 arányban, a döntőbe mégis a Bilbao került.

Sport hírek mindenfelől

A német teniszszövetség értesítette, a magyar teniszszövetséget, hogy a Róma-Kupa 1942 évben már lejátszót és még lejátszandó mérkőzéseit barátságosaknak tekintik és kéri a magyar szövetséget, hogy

ők is annak tartsák nyilván. A németek kérésüket a rendkívüli időkké magyarázzák.

A Juventus és az olasz válogatott hátrvédpárja Foni és Rava „dr” lett. Fojit orvos doktorná, míg Ravát jogi doktorná avatták.

KÖZGAZDASÁG

Egyetemi végzettséggel bíró zsidók évi kilencven napig közszolgálatot teljesítenek

A hivatalos lapban megjelent a nemzetvédelmi miniszterium rendelete, amely szerint az egyetemi végzettséggel rendelkező zsidók (orvosok, gyógyszerészek, építésszek, mérnökök, vagy más hasonló végzettséggel rendelkező specialisták) kötelesek 1 évben kilencven napig kötelező munkaszolgálatot végezni felkészültségük terén, a kötelező munkaszolgálat vagy

a hadserög keretében. Ezen idő alatt a katonáknak járó zsoldot, élelmezést és ellátást kapják. Amennyiben a kötelező kilencven napi munkaszolgálat után a zsidókat újból munkára hívják, akkor a munkanapok után fizetést kapnak. Ez a rendelet nem vonatkozik a vállalatoknál alkalmazott zsidókra, akik külön törvény rendelkezései alá tartoznak.

A VÁLLALATOKNAK A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGON VALÓ BEJELENTESE. Hirt adtunk róla, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok a pénzügyigazgatóságon augusztus elsejéig a vállalatok számbavétele érdekében bejelentést tartoznak adni. Az UGIR-tól most érkezett távirat értelmében a pénzügyminiszterium a bejelentés határidejét szeptember elsejéig meghosszabbította.

Német vasuti anyag Törökország részére. Isztanbulból jelentik: A Németországból Törökország számára vásárolt vasuti anyag egy részét már utnak indították. A már régebben rendelt 12 mozdonyon kívül szó van egyéb vasuti anyagról is.

Japán kölcsön a nemzeti Kinának. A japán hirszoigálati iroda közli, hogy a japán kormány a Kinai nemzeti kormány kérelmére száz millió yen kölcsönt szavazot: meg a nacionalista Kinának.

Emelkedik az angol bankjegyforgalom. Londonból jelentik: A brit pénzügyminiszter felhatalmazást kapott a parlamenttől, hogy a bankjegyforgalmat ötven millió font sterlíngeggel emelje.

Julius 31-ig okvetlen beiratkozunk a „HANGYA”-boltban, cukor- és olajjegyeinkkel és a családító személyazonosságú bizonyítványával!

„Junica”-Hangya Fogyasztási Szövetkezet,
Timisoara-Temesvár II., Traian-tér 8 sz.
Telefon 40 18

Megyei bortermező körzetek elhatárolását intéző bizottságok. A hivatalos lap július 29-én miniszteri határozatot közölt a megyei szőlőtermelési körzetek kijelölését, illetve elhatárolását intéző bizottság összeételére vonatkozóan. A bizottság elnöke: Timis-Torontal-Temes-Torontál megyében és Arad megyében is Herbert Carol mérnök, vezérfelügyelő, szőlészeti szakértő. A bizottságok tagjai: Timis-Torontal-Temes-Torontál megyében: Farcasanu Vasile mérnök, mezőgazdasági kamarai elnök és Blidariu Pavel, a bortermezők szindiká usának elnöke; Arad megyében: Pop Emij főmérnök, mezőgazdasági kamarai elnök és Crisan Dumitru, a bortermezők szindikátusának elnöke.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50 francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

BOLSEVISTA PROPAGANDAIRATOKBÓL PAPIROS. A hivatalos lapban rendelttörvény jelent meg, amely szerint a román államnak a propagandaügyi miniszterium utján joga van, hogy a bucaresti papírközponttal szerződést kössön a felszabadított tartományokból származó szovjet propaganda anyagnak papírpéppé való feldolgozására. A szovjet makulatúráért a papírközpont kilonkint két lelt fizet a propagandaügyi miniszteriumnak, vagy ha kéri, az eladott makulatura értékének megfelelő papírmennyiséget szállít a propagandaügyi miniszteriumnak.

Eltörött napvédő szemüvegekbe
PÓTÜVEGEK
megérkeztek
CENTRALA-OPTICA
Timisoara-Temesvár, Boulevard Mihai I. 2 szám

Az olajfogyasztás korlátozása Amerikában. Washingtonból jelentik, hogy a hadi termelési miniszter megtiltotta az ipari olajnak fűtési célokra való felhasználását.

Határidő napló

JULIUS 31

A mozgóképszínházak eddig a napig kérhetik be-
lépti jegyáruik megállapítását.

Egyes rekvirálási bönoknak visszacsatolási köl-
csönkötvényvel történő kiegyenlítése vége t, az érde-
keltek eddig a napig helyezhetik letétbe a bönokat a
pénzügyigazgatóságon, vagy adóhivatalnál.

Rádió

PÉNTEK, JULIUS 31

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Kato-
nai rádióposta. 12.30 Zenekari hangverseny. 12.50
Román—német katonasóra. 13.50 Német nyelvű hírek.
14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesül-
tek órája. 18 Előadás. 18.20 Zenekari hangverseny
énekszámokkal. 19 Operettrészletek. 19.15 Előadás
Finnországról. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádió-
híradó. 20.10 Hanglemezek. 20.35 Tarka zene. 20.40
Előadás. 21 A Tosca című opera előadása. Az első
felvonás után kb. 21.50 Hírek. A második felvonás
után kb. 22.43 Sport. 23.10 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek.
13.30 Operettrészletek. 14 Hírek. 14.20 Zenekari
hangverseny. 18.30 Szalonzene. 19 Opera kardalok.
19.15 Előadás. 19.30 Hanglemezek. 20 Kamarazene.
20.30 Hírek. 20.40 Zenekari hangverseny, közben
21.10—21.30 Hanglemezek. 22 Hírek. 22.20 Hangle-
mezek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek.
10 Hírek. 10.15 Szalonzene. 11 Helyszini közvetítés.
12.10 Szórakoztató zene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi
szolgálat. 14 Katonazene. 14.30 Hírek. 15.20 Zongora-
játék. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 Előadás. 18.15
Német műsor. 18.35 Cigányzene. 18.50 Sport. 19 Hi-
rek. 19.20 Irodalmi előadás. 19.55 Táncczene. 20.10 Cse-
vegés. 21.10 Katonazene. 21.40 Hírek. 22.10 Üzen az
otthon. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24
Hírek.

Budapest II: 18.55 Cigányzene. 19.45 Felolvasás.
20 Hírek. 20.10 Zongorajáték. 20.50 Hegedűjáték.
21.20 Felolvasás. 22.10 Szalonzenekar hangversenye.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 1

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Kato-
nai rádióposta. 12.30 Hanglemezek. 12.50 Katonaóra.
13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20
Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Gyer-
mekfélőra. 18 Zenekari hangverseny énekszámokkal.
19.15 Táncczene ének kísérettel. 19.50 Német nyelvű
hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 Hanglemezek. 20.35 Tar-
ka zene. 20.40 Előadás. 21 Táncczene. 22 Hírek, sport.
22.20 Hanglemezek. 23 Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek.
13.30 Hanglemezek. 14 Hírek. 14.20 Zenekari hangver-
seny. 18.30 Német indulók. 19 Zenekari hangverseny,
közben 19.15 Előadás. 20 Előadás. 20.15 Ének. 20.30
Hírek. 20.48 Hanglemezek. 21 Táncczene. 22 Hírek.
22.20 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek.
10 Hírek. 10.15 A debreceni nyári egyetem megnyitá-
sának közvetítése. 11.20 Zongorajáték. 11.40 Felolva-
sás. 12.10 Zenekari hangverseny, közben 12.40 Hírek.
13.30 Bajtársi szolgálát. 14 Táncczene. 14.30 Hírek.
15.20 Cigányzene. 16.10 Gyermekek felolvasás. 16.45 Hírek.
17.15 Szórakoztató zene. 17.50 Irodalmi előadás. 18.20
Hanglemezek. 18.35 Hangképek innen-onnan. 19 Hi-
rek. 19.20 Hanglemezek. 19.50 Csevegés. 19.55 Zongora-
játék. 20.10 Felolvasás. 20.20 A rádiózenekar hang-
versenye. 21.40 Hírek. 22.10 Üzen az otthon. 23 Ide-
gennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II: 18.35 Mezőgazdasági előadás. 19
Orgonajáték. 19.25 Felolvasás. 19.40 Ének. 20 Hírek.
20.20 Hangverseny. 20.40 Felolvasás.

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetés díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségtöbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DIJSZABÁS. Alláskeresés rovatban tíz szóig tizenöt lei, minden további szó két le. Minden más rovatban tizenöt szóig harminc lei, minden további szó három lei. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelzés és „Cím a kiadóban” jelzésű hirdetéseknek tíz lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

Alkalmazás

Fotólaboratóriumba perfekt kopirozót (nőt) állandó alkalmazásra, azonnali belépésre keres Foto Szőlősy Ajud-Nagy-euyed. (3722)

Mindenes lány azonnali belépésre kerestetik. Dr. Márk, Timișoara-Temesvár IV., Fröbl utca 31 szám. (3727)

Tanuló lányok felvételnek 1000 lei kezdő fizetéssel. Cykliamen művirág szalon, Brasov-Brassó, Sft. Ioan-utca 8. szám. (3729)

Tanuló lányok fizetéssel és kézilányok felvételnek. Cim Salon Motorca és Hirsch, Arad, Episcopiei 2. (3254)

Mindenes, megbízható, gyermekszerető, azonnalra felvétetik. Luchta, Timișoara-Temesvár III., Eroilor dela Tisa körút 27. szám. (1966)

Mindenes bejárónót azonnalra felvesznek, Málka cukrászda, Arad, Városházával szemben. (3222)

Bejárónó délelőtti órákra azonnalra felvétetik. Arad, Saguna 8. (Gyermekkorház mellett). (6090)

Ház mesternőt, egyedülállót, gyermektelen, ki mindenhez ért, felvesszünk. Arad Gh. Lazar utca 25, I. emelet. (3217)

Pénztárnoknőnek felvétetik román, német és magyar nyelvet beszélő, intelligens urilány. Cim Reclama Hirdetőben Arad, Eminescu utca 8. (3225)

Állást keres

Kocsinak menne katonamentes férfi. Timișoara-Temesvár, II., Barbu dela Vrancea-utca 28. szám (házmesternél). (5190)

Bejárónói állást keresek augusztus 1-re. Rado, Timișoara-Temesvár II., Arcuții utca 10. szám. (1960)

Önálló kalapos-segéd állást keres. Cencke Miklós Gataia. (1969)

Idősebb kereskedő műszaki és vasszakmában, mindenféle irodai munkát is végez, román, magyar és német nyelven beszél, állást keres. Ajánlatokat „Kereskedő” jellegre a Timișoara-temesvári kiadóba kér. (1972)

Lakás

Keresek augusztusban beköltözhető 2-3 szobás lakást vízvezetékkel, árja házban, zónán kívül, villamos mentén. Löw, Timișoara-Temesvár II., 3 August utca 1. szám I. emelet, ajtó 4. (1965)

Adás-vétel

Eladó egyszemélyes recamie, ottomán, jégsekrény, konyhabutor, újokád, szivónyomó-kut, ebédli és futószőnyeg. Timișoara-Temesvár IV., Fröbl utca 36 szám, II. emelet, ajtó 25. (3732)

Köszönetnyilvánítás

Hálán gondolunk mindazokra, akik a mi éltető napsugarunk, a mi mindig mosolygó rózsabimbóink

BABA

tragikus elhunytá alkalmával velünk együtt éreztek és részvételük irásban vagy szóban jutottak kifejezésre, ravatalát temérdek vágygal és koszorúval halmozták el, fogadják nagyon meg yötört szívünk őszinte köszönetét

Sziebier László és családja

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen test érem

Üzvegy Marx Dezsőné

született szinéváraljai KRECSMÁRY MARGIT

elhunytá alkalmával temetésén részt vettek, kezeletüknek kifejezést adtak és fájdamamat enyíteni gyekeztek ezton mondok hálás kö zönetet.

Krecsmáry Sándor

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen gyermekem, hősi halált halt fiam

Harsányi Márton

elhunytá alkalmából jóindulata részvételükkel együttérzésüknek adtak kifejezést, ezut n mondok hálás kö zönetet.

Rovine-Magyarépcská, 1942 július hó 2

Üz. Harsányi Mártonné

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, ebédli- és szan-onbutorokat, csillárok, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédi láját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timișoara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Diófurniós hálószoba 2 recamievel sürgősen eladó. Megtekinthető Arad, Hotel Central 9-es szoba, d. e. 9-12-ig. (3211)

Ebédli, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timișoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3663)

Veszek használt „Bánky”-féle vízi turbinát, lehet akár milyen méretű. „Mozzaicul” Coroiu Alexandru, Vascau, Bihor. (3199)

Ponnyereg, vadonatúj olcsón eladó. A. Winkle, Timișoara-Temesvár I., Paul Chinezu utca 6. szám. (1961)

Prima elsőosztályú löszőr eladó. Timișoara-Temesvár I., Regele Ferdinand körút 4. szám, házmesternél. (1963)

Hidmérleget nagy kocsimérleget keresek 2000-3000 kilóra. Weiszberger Mór Arad, Baritju utca 35. Telefon 19-84. (3216)

Patefon külföldi gyártmány majdnem új és különféle jó lemezek eladók. Timișoara-Temesvár II. Balas utca 18. szám, ajtó 2. (5200)

Akumulátoros 3+1 rádió sürgősen eladó. Timișoara-Temesvár II. ker. szőlők. Demetriada utca 28 szám. (1968)

2 hónapos Yorksyre malacok eladók. Timișoara-Temesvár II. Demetriada utca 24 szám. Ugyanott 8 kgr. libaszor kapható. (3862)

Perzsaszőnyeg, külföldi, eladó. Megtekinthető délelőtti 9-10, délután 3-4 óra között. Cim a Timișoara-temesvári kiadóban. (1970)

Malomkövek

és eredeti svájci malomszita-seymek

nagy választékban kaphatók „ARTEC” R. T.-nál, Tel. 31-48 Timișoara IV, Str. I. C. Brătianu 13/a

Eladó Timișoara-Temesvár II., Kimmel utca 44 szám alatt, körülbelül 1 holdas terület házzal, kövesut mentén, nagyon alkalmas üzem, vállalatnak, nem zóna. (1952)

Keresek megvételre komplett kombinált szobát, teljesen modern, jó karban levőt. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. Közvetítőket díjazok. (3198)

Eladó jó karban levő motorbicikli; gumi, mi, külső és belső. Timișoara-Temesvár, II. Mihaj Rusu-utca 4. szám, telefon 18-89. (1955)

Hat hetes pedigrés drotszörű foxterrier és egy négyéves szuka eladó. Uisentes-Ujszentes- Rebolz Ferenc. (1962)

Ezüstróka, valamint valódi gyapjuszövet férfi öltönynek eladó. Timișoara-Temesvár III., Rozalia utca 3. szám, ajtó 2. (Rozalia kápolnája szemben). (1964)

Nagyvárad

legelőkelőbb főútvonalán levő egyemeletes bérház

ELADÓ

Uj 1935-36-ban épült, teljesen modern uri lakásokkal és üzletekkel. Lelkiismeretes, komoly, erős építkezési, szolid uri lézesse!

Az ingatlan eladható, em es k a vagyont felülvizsgáló rendelkezések alá. Ára, mely leiben itten fizetendő: 6.500.000 lei. Teher cea 500.000. Féy-kép, rendben levő gazoló ak-ták itten megtekinthetők. Ajánlatokat „Előnyös váradai vétel” címen a Timișoara-temesvári kiadó továbbít.

Gyönyörű, modern polituros ebédli, hálók és fáj hálók, zongorák, finom hegedűk modern ezüst zsirandolok, szőnyegek sürgősen eladók. Gáborné. Timișoara-Temesvár III., Timotei Cipariju utca 5. szám. (Mária közelébeh). (1967)

Eladó bevezetett jömeneteli konfekció üzlet- betegség miatt, jutányos áron. Arad, Buiv. Carol 28, ap. 1. (3224)

Különféle

Kosár- és székfönást olcsón vállal egy vak, Timișoara-Temesvár II., Barbu dela Vrancea 28. Wilwerth Adám. (5189)

5000 leit fizetek annak, aki szerez egy szobakonyhás jakást az Avram Jancu-téren, vagy annak közelében. Címeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3223)

Jó megélhetést biztosító bádogos-műhelyhez, dolgozó társat keresek. Bővebet Törzsök bádogosnál, Gu-ahont, Arad megye. (3215)

Chemia botanika, matematika és fizika tanítását vállalom. Cim Reclama Hirdetőben Arad, Eminescu 8. (3221)

Átvinnék egy jobb trafikot Aradon. Varró Károly, Savarsin. (3220)

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT SZEGENY ISKOLA-NÖVEK TIMIȘOARA-TEMESVÁR-GYÁRVÁROSI (T. Mairoescu utca 2. sz.) tan- és nevelőintézetükbe felvesznek beulakó növendékeket 9-16 éves korig. Az intézet óvodával, 7 osztályos elemi iskolával és 4 osztályos gimnáziummal rendelkezik, melyeknek tanelve magyar; az eleminek német tagozata is van. Erdelőknek szivesen nyujt részletes felvilágosítást az intézet előjárósága.

Pályázat

A finisi református egyház pályázatot hirdet egy kántortanítói és egy nőtanerői állásra. A pályázati kérvények a fiz tési igények megjelölésével a fin si (jud Bhor) református lelkesi hivatalhoz küldendők. Csakis okl veles tanerők pályázhatnak.

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timișoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilliomtejkrémet, lilliom-tejszappant és lilliompuvert, három színben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timișoara I., Piața I. C. Brătianu

Hirdessen a
a Déli Hírlapban!